

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שני ו' בחשוון תשע"ו

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נזיר - נ"ח

1. מה למדו מ'ראשו'?

- א. **ברייתא א'**: מצורע - מגלח כל ראשו ואין בו איסור הקפת הראש.
- ב. **ברייתא ב'**: נזיר שהוא מצורע - מותר לגלח ולעבור על איסור גילוח של נזיר. [לסדר הדברים בהמשך הדף מומלץ לזכור מה א' ומה ב']

2. במה נחלקו הברייתות הנ"ל?

- א. **להו"א - ברייתא ב' סברה** שהקפת כל הראש לא שמה הקפה, ולכן לא צריך פסוק להתיר מצורע, שהרי הוא מקיף כל ראשו. אלא צריך להתיר לנזיר, שהעשה של גילוח מצורע ידחה לא תעשה ועשה של גילוח נזיר. **וברייתא ב' סברה** - שמה הקפה, ונצרך הפסוק להתיר לאו זה.
- ב. **רבא** - אף הברייתא השניה סוברת שלא שמה הקפה, ומ"מ צריך פסוק להתיר במצורע אף כשהקיף ולבסוף גילח, שבאופן זה לא יעבור על איסור. **ונדחה** - הרי אמר ריש לקיש שאם יש דרך לקיים גם את העשה וגם את הלאו צריך לקיים שניהם, ורק כשאי אפשר העשה ידחה לא תעשה, וכאן הרי אפשר להקיף כל הראש.
- ג. **למסקנה - לכו"ע שמה הקפה - ולכן לברייתא א'** הוצרך הפסוק ללמד שהעשה ידחה לא תעשה, **וברייתא ב' סברה** שכבר למדנו מ'גדילים', שעשה דציצית דוחה לא תעשה דשעטנו.

3. מה יענה כל אחד על שיטת השני?

- א. **התנא של ברייתא א'** - אינו לומד את דין 'עשה לא תעשה' מ'גדילים' כיון שלמד כבר מהפסוק של ציצית את הדין של רבא: צמר ופשתים - פוטרים בין בגד שהוא במינן בין שלא במינן כגון משי, שאר מינן - במינן פוטרינן, שלא במינן אין פוטרינן.
- ב. **התנא של ברייתא ב'** - מנין למד שעשה של תגלחת מצורע דוחה לאו ועשה במצורע נזיר. **מ'זקנו'** - כדתנאי: 'ופאת זקנם לא יגלחו' יכול אף כהן מצורע כן? ת"ל: זקנו. וכשם שכהן מצורע דוחה לאו זה וגם עשה של 'קדושים יהיו' כך גם במצורע נזיר.
- ג. **התנא של ברייתא א'** - טוען על זה - כשם שקיימא לן שעשה אינו דוחה לא תעשה ועשה ולא לומדים ממצורע כהן לכל מקום שידחה - כיון שאין ללמוד ממצורע כהן - כיון ששם נדחה לאו של גילוח הזקן שהוא לאו קל שאינו שוה בכל [אינו בנשים], כך כאן במצורע נזיר אין ללמוד מכהן.
- ד. **לתנא של ברייתא ב'** - מדוע צריך זקנו 'למצורע כהן' שדוחה לאו ועשה, הרי יכול היה ללמודו ממצורע נזיר? **אכן הדרשה נצרכת לדבר אחר - דתניא:** .. 'ולא תשחית', ובגילוח מספרים אין השחתה, ופטור ממלקות, 'ופאת זקנם לא יגלחו' - במקל וריהטני אע"פ שהוא משחית אבל אין דרך גילוח בכך.. איזו גילוח שיש בו השחתה? הוי אומר: זה תער. ומתוך שהוצרכה התורה ללמדנו מ'זקנו' שמצורע כהן יכול לעבור על לאו ועשה, משמע שמצורע מגלח דווקא בתער.
- ה. **לתנא של ברייתא א'** - מדוע הוצרכו שני פסוקים למצורע נזיר ומצורע כהן ואי אפשר ללומדם זה מזה, כהן מנזיר לא נלמד - כיון שנזיר ישנו בשאלה, נזיר מכהן לא נלמד - כיון שהוא לאו שאינו שוה בכל, שאינו נוהג בנשים. **וכן אין ללמוד משניהם לאחרים**, כיון שיש לפרוך על כל אחד מהם.

4. אמר רב: מיקל אדם כל גופו בתער, חוץ מפאות הראש והזקן. ואינו עובר בכך על 'לא ילבש'.

כיצד מתיישב עם הברייתא: המעביר בית השחי ובית הערוה - הרי זה לוקה? הברייתא עוסקת בתער, ודברי רב הם במספרים, שאין בזה מנהג הנשים, [ומה שאמר 'תער' כוונתו 'כעין תער'].